

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. Secunda pars verioris sententiæ suadetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

existere in alio, quod fit per passionem: alios vero esse extrinsecos, quales sunt existere, siue esse in intellectu, quod fit per cognitionem; existere in voluntate, quod fit per amorem; existere prope aliud, aut procul ab alio, quod fit per relationem prædicamentalem distantiae, aut indistantiae. Quare perperam aduersarij modos omnes existendi à productione distinctos, intrinsecos esse arbitrantur, vt inde colligant, rem esse creatam, aut productam, denominationem intrinsecam esse; cum potius alij sine intrinseci, alij extrinseci: inter hos ergo, non inter illos rem esse creatam per decretum Dei connumerari potest, ac debet.

CAPVT II.

Secunda pars verioris sententiae suadetur.

17. **V**idelicet, terminum ipsum creatum, qualis est Angelus, exemp. g. rationem actionis creatiue fortiri. Munus actionis est, determinare, vt hic effectus ab hac causa dependeat, vt initio capituli antecedentis ostendimus: at huiusmodi determinatio existentiae Angelicae secundum se sumptae conuenit: ergo munus, ac proinde rationem actionis sibi vendicat: cum ergo actio generatiua esse nequeat, eo quod Angelo generari repugnet, proculdubio erit creatiua: minor perspicua est, quia connexio, & determinatio coincidunt; at existentia Angeli per seipsam essentialiter connexa est, cum hoc, quod est, Gabrielem, v.g. ab hoc agente Deo nimirum existere.

18. Dices, actionis munus esse, determinare, vt hic effectus ab hac causa, hac numero dependentia dependeat, siue existat: at existentia Angeli Gabrielis quamuis determinet, vt hic Angelus ab hoc agente, Deo nimirum essentialiter dependeat, non tamen per hanc numero differentiam, sed per hanc, vel per aliam. Verum, hæc solutio non satisfacit: quia, cum dicitur actionis munus esse, determinare, vt effectus à causa per hanc numero dependentiam dependeat, aut exclusiue id intelligitur, vt sensus sit, actionem, quæ talem determinare, vt per se ipsam, & per nullam aliam actionem, aut dependentiam effectus à causa dependeat; & in hoc sensu maior syllogismi omnino falsa est; cum de ratione vnius actionis non sit, aliam etiam adequatam excludere: aut non exclusiue, sed positiue maior ea propositio intelligitur, vt sensus sit, modum inter Deum, & Angelum ideo actionem esse, quia determinat, vt Angelus à Deo per hanc numero dependentiam, nimirum per se ipsum, quatenus hic numero modus est, dependeat, & oriatur; & in hoc sensu maior vera est. Ceterum non video, cur existentia Angeli hac ratione non determinet, vt Angelus à Deo per hanc numero actionem, & dependentiam dependeat, siquidem determinat, Angelus per se ipsum, quatenus hic numero est, à Deo existat, ac dependeat. Nec video quoad hoc, quæ inter existentiam Angelicam, & entitatem illam modalem, quam aduersarij commiscuentur, discriminis ratio esse possit; aut cur potius vna, quam alia, hæc numero dependentia Angeli à Deo sit, cum vtraque ex æquo cum Deo, & Angelo essentialiter connexa sit.

Argumentor secundò: si aliquis effectus numerice sumptus hanc etiam numero causam essentialiter postularet ita, vt ab illa non produci ne diuinitus posset, sanè is effectus ab ea causa per se ipsum essentialiter produceretur, munusque actionis sibi vendicaret: at Angelus, quatenus hic numero est, primam causam essentialiter postulat, & ab ea non produci ne diuinitus potest: igitur Angelus &c. Minor in propatulo est: Maior probatur tripliciter, primò quia ideo modus actionis ab effectu distinctus à Philosophis adinuentus est, quia effectus hanc numero causam non postulat, sed vt ab hac, aut illa oriatur, de se indifferens est: igitur si aliquis effectus hanc indifferentiam cum essentiali determinatione commutaret, non per modum distinctum, sed per se ipsum præcisè à causa dependeret. Secundo, quia si aliqua substantia esset essentialiter alligata ad hunc numero locum, ita, vt ab illo nulla vi diuelli posset, certè eiusmodi substantia per se ipsam, & non per vbitatem distinctam eo loci esset, haud secus ac Deus per immensitatem à se realiter indistinctam vbique locorum est, videlicet quia vbique locorum esse essentialiter postulat: ergo similiter, &c. Tertiò, quia in diuinis relatio filiationis est actio, siue productio, quæ filius à patre procedit, & originem trahit, non alia ratione, nisi quia filiatio diuina, quamuis sit terminus productus, tamen essentialiter postulat à Patre, & non alio in eadem substantia produci: ergo similiter effectus creatus eadem determinatione præditus, actio censeretur posset.

Oppones tamen, primò: quantitas Eucharistica à Deo creatur: at non per se ipsam essentialiter: igitur creatio à termino distinguitur: maior de fide est: minor suadetur, quia quantitas Eucharistica indifferens est, vt creetur, vel generetur, & vt dependenter, vel independenter à subiecto producat: ergo creatio, vel independentia à subiecto ei essentialis non est, neque in ea consistit. Oppones secundò: actio generatiua à termino genito realiter distincta est, vt sup. tr. r. cap. i. ostensum est: ergo de actione creatiua, pari ratione, philosophandum est.

Verum ad primum respondeo: quemadmodum terminus actionis generatiue non est sola quantitas v.g. sed quantitas, & eius etiam dependentia à subiecto, aut vnio cum subiecto; ita similiter terminus actionis creatiue non est sola quantitas simul cum eius independentia à subiecto: at quantitas simul cum ea independentia non est indifferens, vt creetur, aut generetur, vtve à subiecto dependenter producat: vnde terminus creatus in transsubstantiatione Eucharistica eiusmodi indifferentiam non sortitur; ac proinde actio creatiua esse potest.

Ad secundum respondeo: actio generatiua, quæ effectus à causa secunda procedit, ab effectu omnino distinguitur, tanquam modus causam, & effectum interiacens, nimirum ob indifferentiam, quæ causa secunda hunc, aut illum effectum; & effectus hanc, & illam causam secundam respicit: quæ ratio in actione creatiua neutiquam militat. Ceterum actio generatiua, quæ effectus à causa prima dependet, in ipso effectu consistere poterit, cum effectus quiuis creatus causam primam essentialiter respiciat, & ab illa, vel non ab illa, sed ab alia oriari neutiquam indifferens sit.